

Kísérlet a területi kohézió növelésére a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa Program keretében: bemutatkozik a „Semmi különös? A Bakony ékkövei!” projekt

A MAGYAR REGIONÁLIS TUDOMÁNYI TÁRSASÁG XX. VÁNDORGYŰLÉSE

Tér és állam

Budapest, 2022. október 6–7.

Régi és új kihívások a megújuló hazai területfejlesztésben

Dr. Szabó Mariann PhD (szabo.mariann@gtk.bme.hu)

**Szakmai projektvezető, kutató, FTI-iASK
Egyetemi adjunktus, BME GTK Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés
Tanszék**

A területi dimenzió jelentősége

- **A régió, mint komplex rendszer:**
 - egyedi tulajdoni struktúrájú gazdasági szerkezettel,
 - termelési bázissal,
 - népesedési folyamatokkal és foglalkoztatási helyzettel,
 - kormányzati intézményekkel rendelkezik;
 - összességében egy társadalmi, kulturális, politikai és gazdasági **interakciós rendszer**.
- A regionális fejlődés folyamata nem egy stabil, kiegyenlített, biztos folyamat, sőt:
 - **folyamatos megszakítások és átalakulások sora,**
 - időszakos gazdasági recesszió, új versenytársak váratlan megjelenése,
 - **gazdasági tevékenységek felszámolása,** tőkekiáramlás, technológiai változások révén.

Települések az emberek jól-léte szolgálatában

Társadalmi alapfunkciók (Partzsch, 1964)

Lakhatás

Munkavégzés

Szolgáltatás-
ellátás

Képzés, kultúra

Szabadidő
eltöltése

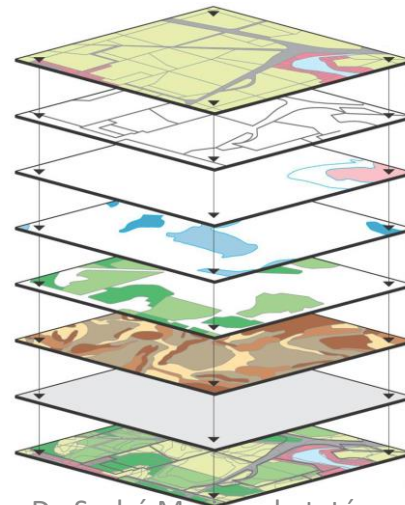
Közlekedés és
kommunikáció

Közösségben élés

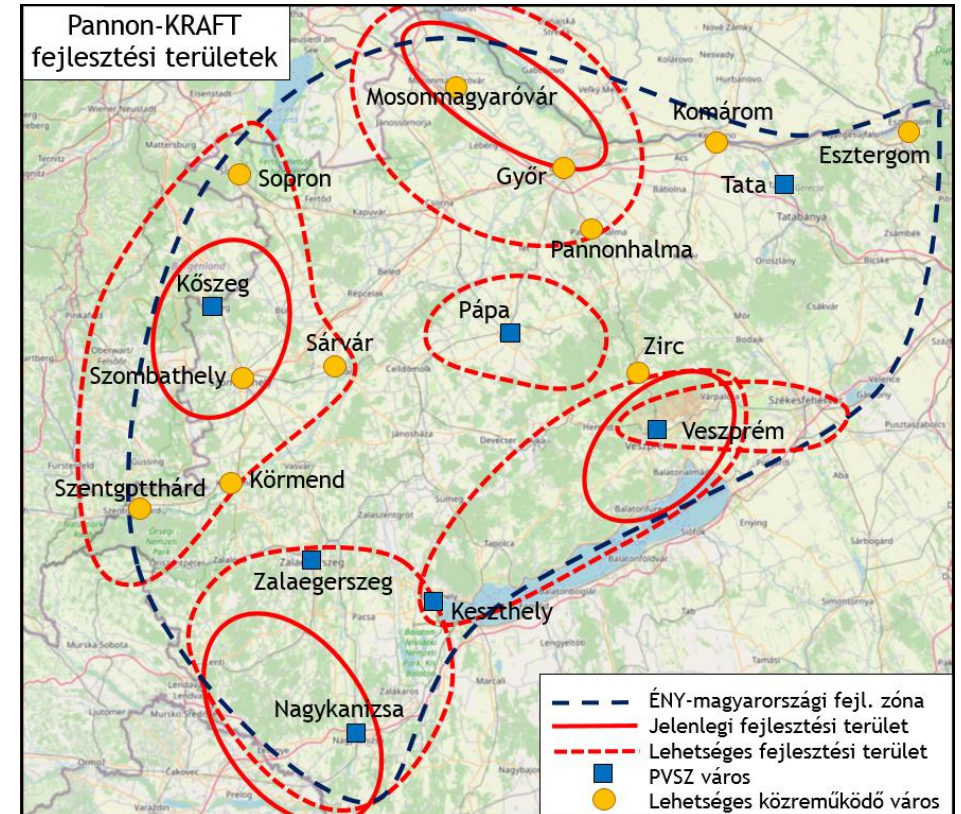
Kraft Konceptió

- Kreatív Város Fenntartható Vidék (2011): Új, integratív város- és vidék fejlesztési stratégia
- Azon a meggyőződésen alapul, hogy a sikeres fejlesztési kezdeményezések és projektek kulcsa a régiók társadalmi-gazdasági, kormányzati és kulturális szereplői közötti hatékony együttműködés.

- Gazdaság
- Hálózatok
- Társadalom
- Kultúra
- Oktatás
- Örökség
- Épített környezet
- Természeti környezet

Dr. Szabó Mariann kutató, szakmai projektvezető

Pannon Kraft fejlesztési területek, Jakobi Ákos térképe

Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ)

Forrás: Balaton Fejlesztési Tanács

☰ Veszprém-Balaton 2023 R...

Régió
10 491 megtekintés
szeptember 2. napon tették közzé

MEGOSZTÁS

RÉGIÓ

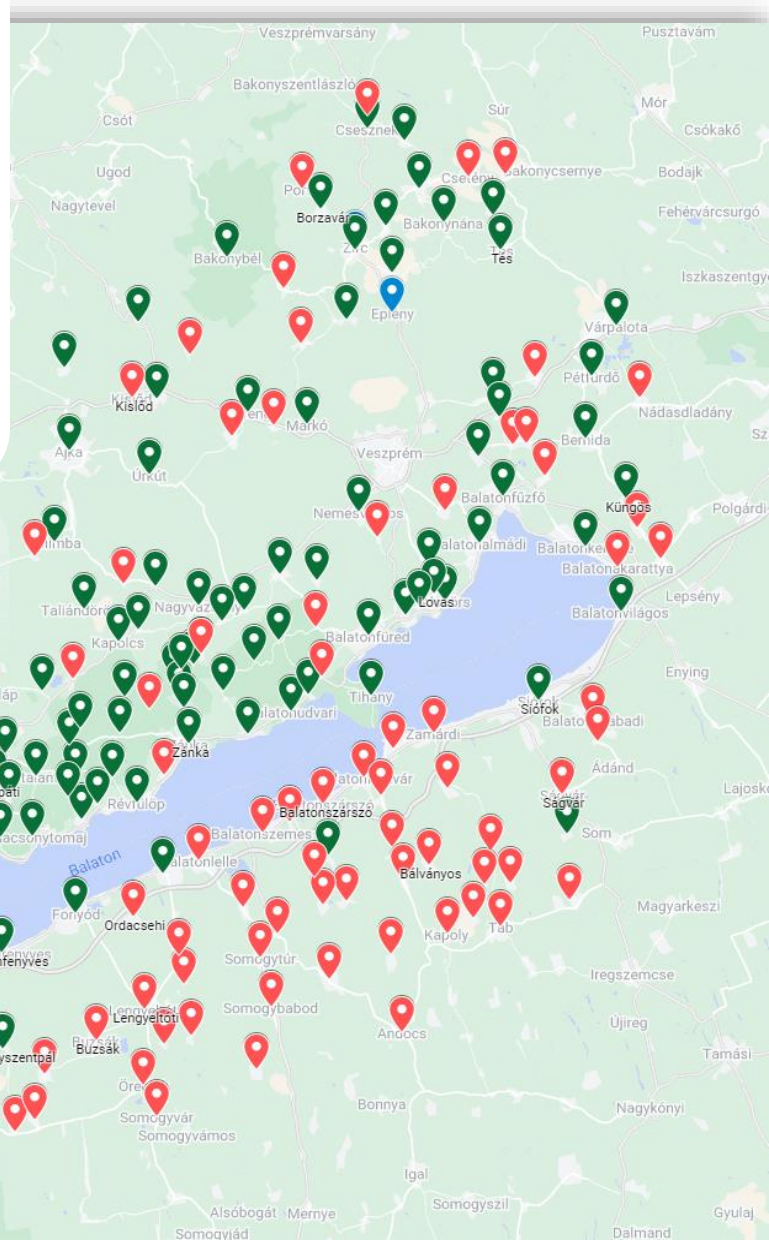
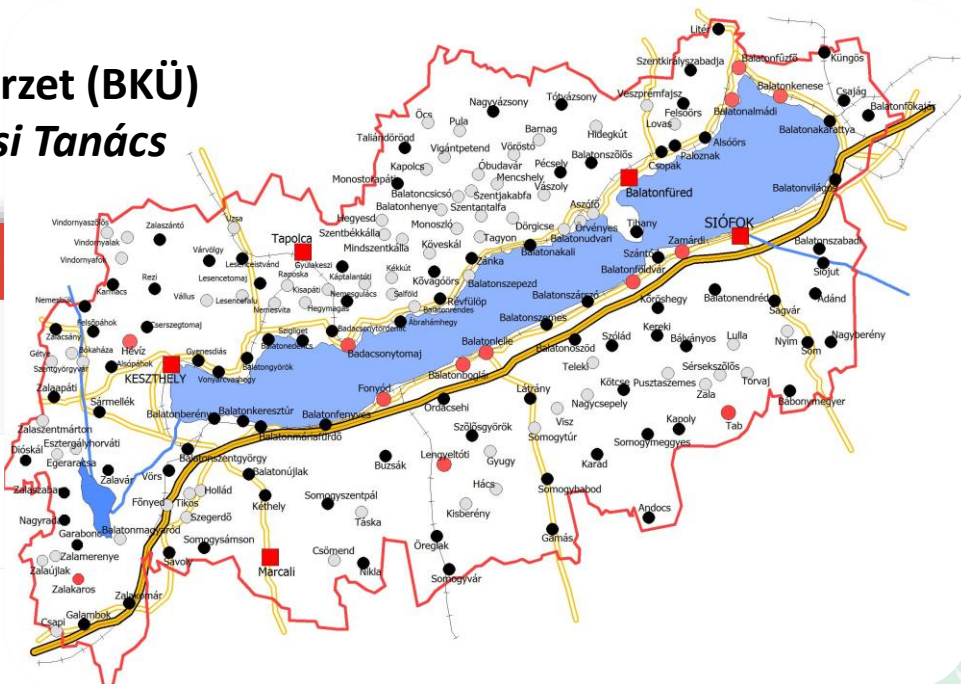
▼ RÉGIÓ

CSATLAKOZOTT

▼ Minden elem

MÉG NEM CSATLAKOZOTT

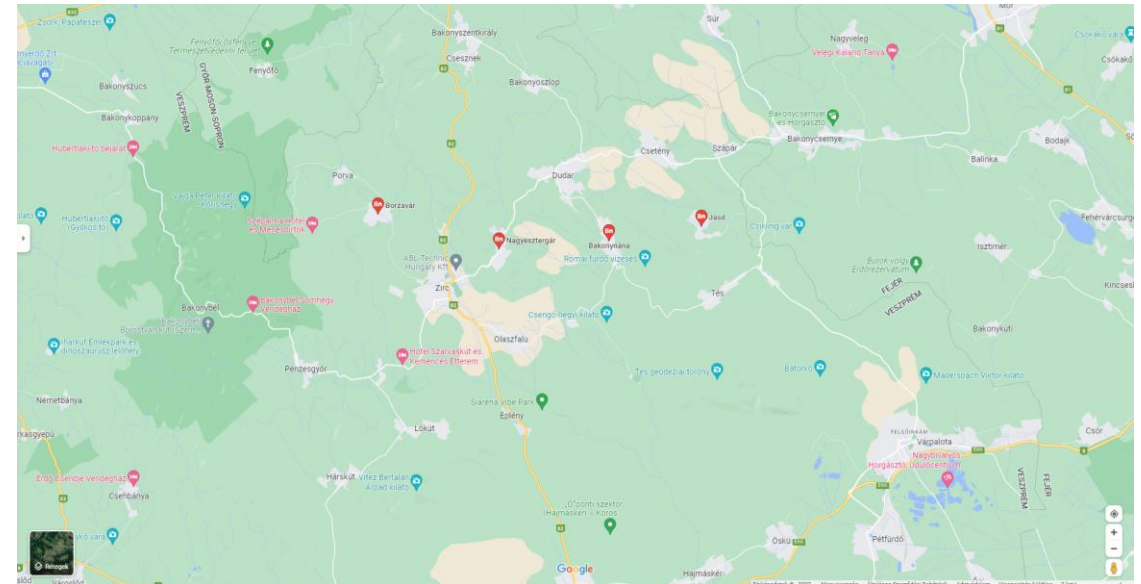
▼ MÉG NEM CSATLAKOZOTT

Az EKF régió települései. Forrás: <https://veszprembalaton2023.hu/>

Bakony Társadalmi Innovációs Projekt 1.

- 4 részvevő település
 - 4 települési koordinátor
 - 3-4 fő részvevő kutató, szakember
 - Projekt támogatás (3 fő)
- Kezdés: 2022 március
- Vége: 2023 június
- **Helyalapú fejlesztés, fókuszban a közösségfejlesztés**
- **Két szakasz**

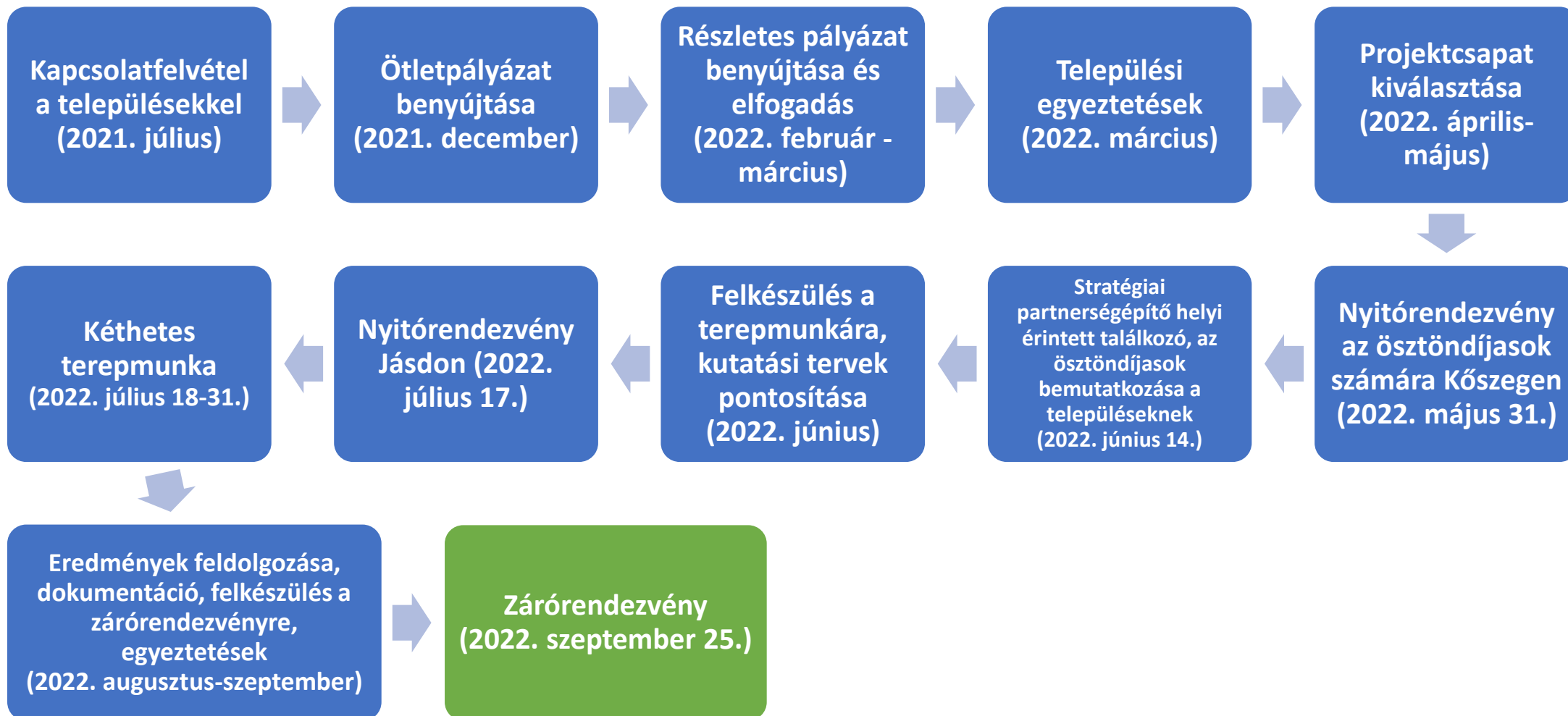

Bakony Társadalmi Innovációs Projekt 2.

A projektmegvalósítás feltételei

- **Települési fogadókészség, segítségnyújtás (interjúk szervezésében)**
- **Helyi civil aktivitás**
- **Feladatkörök, kutatási témák azonosítása**
- **Szakértői, kutatói bázis toborzása**
- **A szakértők, kutatók felkészülése, kutatási ütemterv felállítása**
- **Adatforrásokhoz való hozzáférés**
- **A lakosok tájékoztatása a csoportok érkezéséről**

A projekt jellemzői

- **Kiemelt jelentőségű VEB 2023 EKF-projekt**, széleskörű kommunikáció, a résztvevő települések népszerűsítése a régióban és országosan;
- **Szakmai támogatás** a 2023-as év előkészítésére, amely egy vissza nem térő lehetőség a települések és a Bakony-Balaton régió számára;
- **Pozitív hatás a helyi társadalomra** – a tapasztalatok azt mutatják, hogy a helyi aktivitást serkenti, ha külső látogatók érkeznek a településekre, az ott lakók megerősödnek abban, hogy különleges, érdekes helyen laknak;
- **A helyi lakosok** tevőlegesen bevonódnak a fejlesztésbe, így erősödik az elkötelezettségük a településük iránt;
- **A nagyobb térségi szereplők, valamint a partnertelepülések közötti együttműködés** növeli egyenként a települések vonzerejét és a térségét is, nem csak a turisták, látogatók, hanem a jövőbeli beköltözők számára is;
- **Szakmai együttműködési lehetőségek** területfejlesztő kollégákkal.

Hogyan dolgoztunk?

- „Közös alkotófolyamat” (co-creation)
- Módszerek
 - települési és természeti bejárások,
 - interjúk („klasszikus” és videóra rögzített életútinterjúk),
 - statisztikai adatok elemzése,
 - levéltári kutatás,
 - gyűjtemények áttekintése,
 - mentális térképezés.

ÜDVÖZELÜ KEDVES VENDÉGEINKET!

Bongó-zomboly
A túlélvágás fanglyáskútjában
Hossz: 10 m | Mélység: 38 m

Bongó Shaft Cave
Shaft cave with a special atmosphere
Length: 10 m | Depth: 38 m

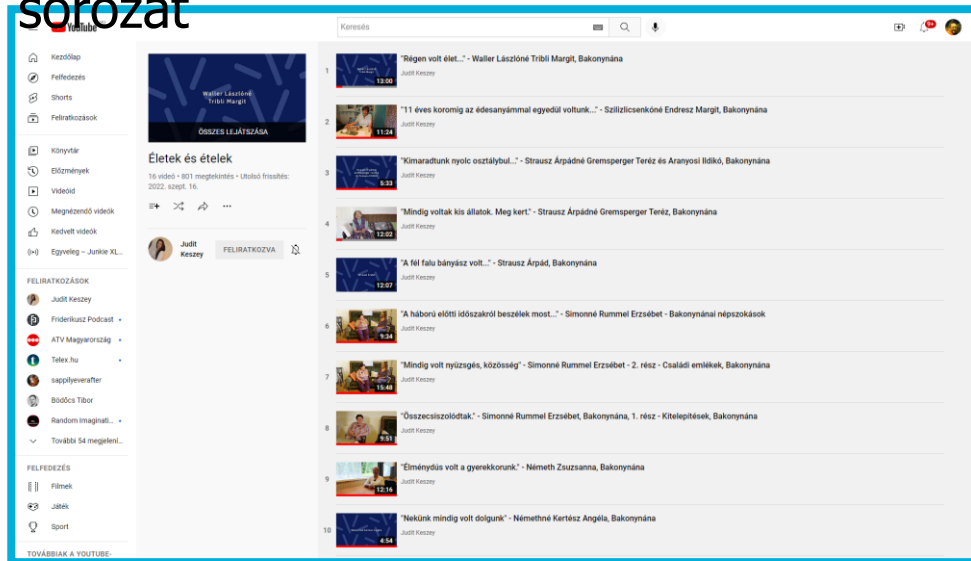

Kiemelt eredmények - BakonyiÁSK

Mentális
térképezés
(n=52)
eredményei

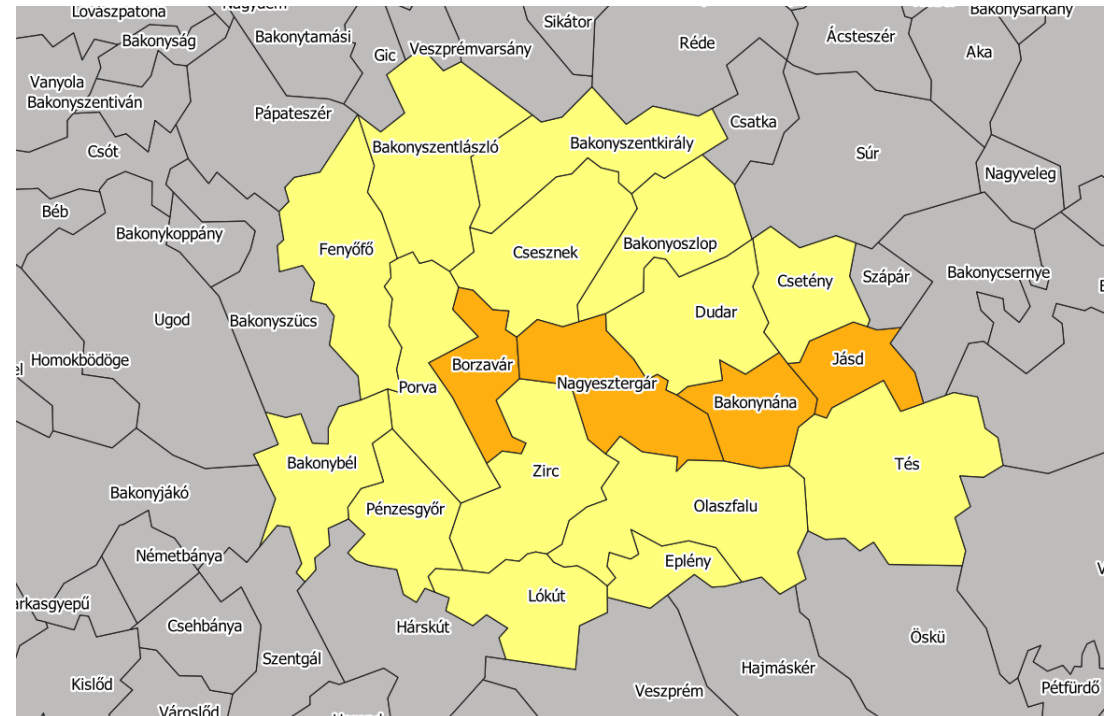
Első önálló „spin-off”, Életek és ételek sorozat

- Értékkataszter (természeti és épített környezet) – kategorizált elemek jelleg és turisztikai jelentőség szerint
- Országos kéktúra útvonalához kapcsolódó „leágazások”
- Környezetvédelem vs. turizmus vs. energiaellátás - helyzetkép
- Környezeti nevelés Bakonyánán
- Helyzetkép a települési együttműködésekről

Kiemelt következtetések

- VEB 2023 EKF „Nagykövetei szerep” → összetartozás
- Helyi közösség erősítése, közös alkotófolyamat és kíváncsiság
- Lakosok és a polgármester kapcsolata
- Önszerveződés különbségei – a települések jellegzetessége alapján
- (Stratégiai) Fejlesztésekről való gondolkodás
- Turizmusbéli szerepük

A „Bakony Szíve” szövetség

A térképet készítette Dr. Szalkai Gábor

Köszönöm a figyelmet!

